

'СВЕТА НЕДЕЛЯ

Брой 67 | 26 март 2006

† ТРЕТА НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ - КРЪСТОПОКЛОННА

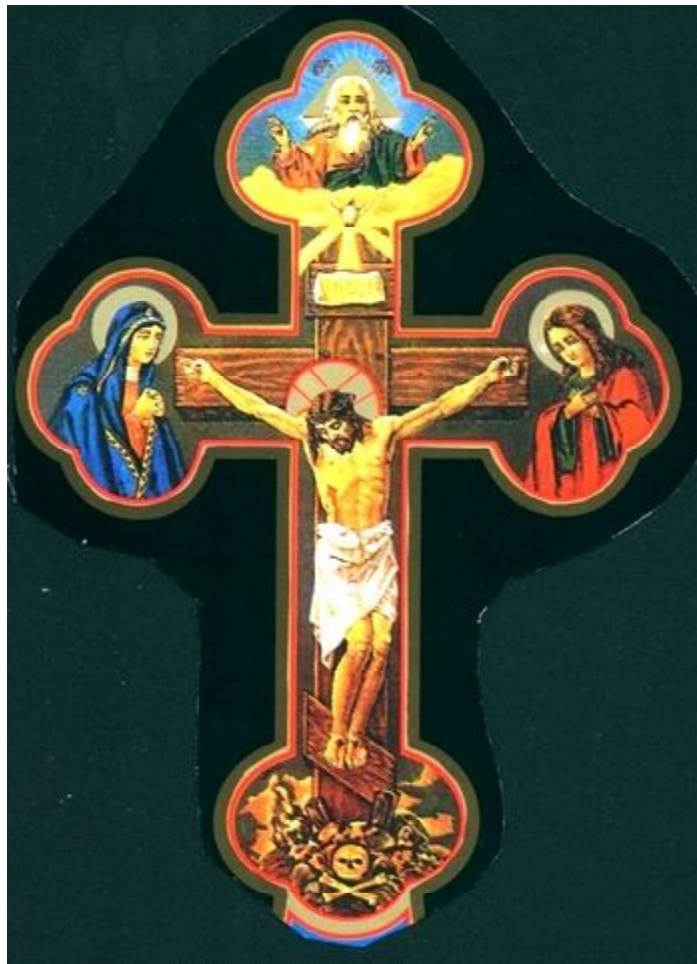
“Който иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва”. (Марк. 8:34)

Възлюбени братя и сестри,

Богооткровеното учение на Господа Иисуса Христа, което ни е преподадено чрез страниците на светото Евангелие, наред с основни догматически истини съдържа и възвишени нравствени ценности, които са предназначени за човека, за неговото спасение и богоосиновление. Между последните централно място заема кръстоносенето или достойното следване на нашия Изкупител и Спасител.

Според днес прочетеното евангелско повествование, Иисус Христос, обърнат с лице към народа и учениците си, произнесъл дълбоко проникновените и пламенни слова: *“Който иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва”*. Тези думи, които са отправени и към нас, съвременниците на XXI век, не са празна и неясна фраза, а богата съкровищница за един напълно осмислен християнски живот по Бога.

Затова нека се спрем върху отделните житейски, психологически и духовни моменти, които се съдържат в цитираните евангелски

слова и разкрием техния смисъл, важност и значение за нас, вярващите християни.

“Който иска да върви след Мене...” - в унисон с човешката свобода Христос започва не с повелителен тон, а с явно признание на свободната ни воля. Той не ни принуждава да вярваме в Него, нито насилва сърцата ни, за да приемем Божествената Му светлина, а предоставя лично нам да възприемем или отхвърлим, да усвоим или отречем Неговото Слово. В правото на самоопределение и личен подход се крие и смисъла на християнския пдви́г - следване на Христа.

Но веднъж поели доброволно и съзнателно Христовия път в нашия живот, ние внезапно се изправяме пред неочаквана бариера, защото тъкмо тук прозвучават думите на Спасителя: *“отречи се от себе си”*. Ще я преодолеем ли или ще се върнем назад?

В житейското си поприще ние много често се отдаваме на своите прищявки, недъзи и похоти. Цъфтящи в отлично здраве или пък страдащи, ние се затваряме в порочния кръг

от егоизъм, ненавист, гордост и най-различни пороци, като винаги и при всички случаи поставяме себе си за център на живота и критерий на нещата. Забравяме или пренебрегваме, че около нас съществуват също хора със своите нужди и потребности. Към такива именно Христос отправя Своя вечен повелителен глас - *"отречи се от себе си"*, т.е. ако ние наистина сме избрали пътя на нравственото съвършенство към Бога, то трябва да изхвърлим от себе си вонящата смрад от гре-хове и пороци, които са ни обладали, да се отречем от своето "аз" и да направим достойно място на братолюбието и боголюбието. Едва тогава ние ставаме, по думите на св. апостол Павел (Рим. 6:11) мъртви за греха, а живи за Бога.

Наистина, тежко е да се отречем от себе си, но в това се състои Христовият кръст. Според Спасителя самоотречението е особен вид погубване на душата заради Него и Евангелието. Когато ние се отричаме и побеждаваме себе си с единствената цел да вървим след Христа, тогава всъщност ние губим душата си за греха, който ни е обладал до този момент и я спечелваме за Христа и за своето спасение. В този дух трябва да разбираме следващия стих от евангелското четиво: *"Който иска да спаси душата си, ще я погуби, а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси"*.

Третият и най-важен момент по пътя към Христа е достойното кръстоносене. За него Сам Господ ни даде блестящ пример, като от висотата на Своето небесно пратеничество Той понесе смирено кръста Си върху Голготския хълм, за да увенчае Божието домостроителство чрез саможертвено изкупление и ни направи достойни кръстоносци на живота.

След като доброволно сме приели Христа в себе си и сме се самоотrekli, не ни остава друго, освен и ние да поемем и понесем своя житейски кръст в смирение и съкрушение. Какъв е този кръст? Това е кръст на бури и гръмотевици, земетресения и наводнения, пожари и пепелища, с които ние се сблъскваме не само като физически, но и като духовни явления. Това е кръстът на нещастията и страданията, на мъките и болестите, на неволите и ужасите, които измъчват и терзаят както нас, така и нашите близки хора. Такъв кръст, който ние носим, е една жертва на доброволно служение на отрудените и обременени човеци, една саможертвеност, която намира своето оправдание, завършек и освещение във великата и неповторима Христова жертва.

Когато носим своя кръст с всеотдайна вярност към Господа ние посрещаме с чувство на изпълнен християнски дълг палещия въпрос на Христа: *"Каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?"* Привидна полза и временна изгода ще имаме, само ако безумно и необосновано отричаме съществуването на душата

или я считаме като проява на мозъчните функции и спокойно се наслаждаваме на материалните си придобивки. Но когато за нас душата реално съществува като духовна цялост, а и това е доказано от яркото свидетелство на светата Православна Църква и многовековния опит на човечеството, то в никакъв случай ние не се отдаваме безгрижно на световните наслади и богатства, а жадно се стремим към духовно растене и усвояване истините на Словото Божие и ставаме съпричастници на Царството Божие.

Достойното носене на Христовия кръст в живота винаги и всякога се отлива в твърдо изповядване пред човеците на нашата вяра, надежда и любов към Бога. Ако ние сме верни Христови последователи, това неминуемо ни задължава да не се срамям пред света от Божието име, а живо да свидетелстваме чрез свят живот и истинско кръстоносене на Божията реалност, правда и мир. В противен случай ние ще изневерим на своето призвание и ще чуем горчивите думи: *"Който се срами от Мене и от думите Ми в този прелюбодееен и грешен род и Син Човеческий ще се срами от него, кога дойде в славата на Отца Си със светите ангели"*.

Тези от нас, които следват неотменно Христа по Неговите стъпки и остават верни до край на Неговото Слово, ще получат още тук на земята заслужено духовна награда, а именно усвояване на Царството Божие и ще изпитват необикновено блаженство от това, че е вътре в тях. Затова Господ Иисус Христос завършва с многообещаващите слова: *"Тук стоят някои, които няма да вкусат смърт, докле не видят Царството Божие, дошло в сила"*.

Братя и сестри,

Това е богоозареният път на нас, вярващите, който започва в дълбините на нашата душа, разтърсва я и я освобождава от низкото и егоистично, води я през перипетиите на житейското кръстоносене под благодатното осенение на Голготския Кръст и я обдарява с богатите милости и дарове на Твореца, Изкупителя и Спасителя на света Господа Иисуса Христа.

Всички ние можем и трябва да станем истински кръстоносци в този живот, следвайки примера на светите отци чрез пост, покаяние и добродетели, за да осмислим и оправдаем наименованието "християни", да разпръсваме лъчите на Божественото евангелско учение сред човеците, словом и делом да бъдем достойни съработници на Божия виноград и да вървим неотклонно след Христа Иисуса с души и сърца, изпълнени с дела на жива вяра, светла надежда и дейна любов към Бога, за да чуем със заслужена и духовна радост любвеобилните и Божествени слова:

"Дойдете при Мене, благословените на Отца Ми наследете Царството, приготвено Вам от създание мира".

Амин.

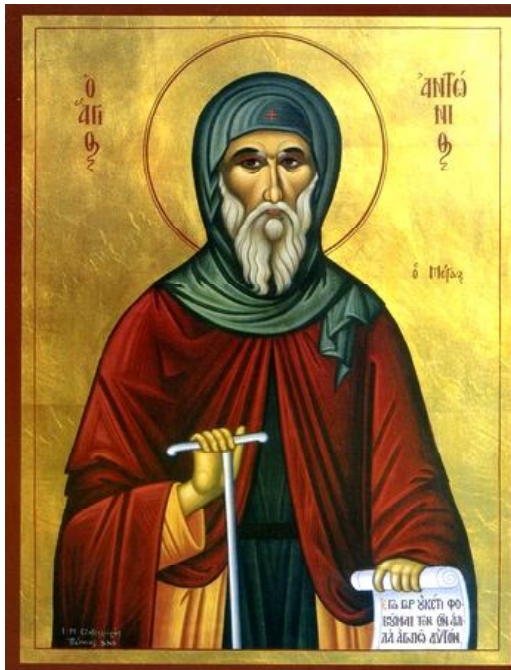

Из книгата "Преподобни Антоний Велики - Любовта прогонва страха: Житие, Писма и Поучения". ВТОРО ПИСМО

Прескъпи и почитаеми братя, Антоний ви поздравява в Господа!

Ние знаем, че Бог е посетил Своите творения само веднъж. Още от началото на света всички, които са открили в Закона на Завета пътя към своя Творец, са били придружавани от Неговата благодат, благодат и Дух. Относно духовните същества, чиято смърт на душата и сърдечните чувства е била причинена от този Закон, те са станали неспособни да развиват своя ум според състоянието на първото творение. Лишени изцяло от разум, те се подчинили на тварите вместо да служат на Твореца.

Бог обаче ни посети по Своята голяма благодат чрез Закона на Завета. В действи-

телност нашата природа остава безсмъртна. Тези, които са получили благодатта и са били подкрепяни от Закона на Завета; тези, които са били просвещавани и оправдани от Духа на осиноwienie, всички те са могли да възхваляват своя Творец, както подобава. За тях св. апостол Павел е казал: "Всички тия умряха с вяра, без да получат обещанията, а само отдалеч ги видяха и се увериха, приветстваха ги и изповядаха, че са чужденци и пришълци на земята" (Евр. 11:13; срв. 11:39).

2. В Своята неизтощима любов Творецът на всички неща е пожелал обаче да ни посети в нашите болести и разточителство: Той подбудил законодателя Мойсей, който ни е дал писания Закон и поставил основите на зданието на истината, Вселенската Църква. Тази Църква е осъществила на всички хора съгласно Божия промисъл да бъдем доведени до първото ни състояние.

Мойсей започнал построяването на зданието, но не го е довършил; той го оставил и си отминал. После дошли множеството пророци, които били вдъхновявани от Св. Дух. И те продължили изграждането на зданието върху основите на Мойсей, без да могат да го довършат. Оставили го така и си отминали. Всеки човек, придобил Св. Дух, установявал, че раната е неизлечима и че никоя твар не е могла да я изцери, освен Единородният Син, верен отпечатък на Отца, образ на Този, Който създаде по Негово подобие надарените с разум същества. Той, Спасителят, е истинският Лекар. Пророците знаеха това; събираха се и отправяха към Бога обща молитва за членовете на това семейство, към което ние се числим: "Нима няма балсам в Галаад? Нима там няма лекар? А защо няма изцеление за дъщерята на моя народ?" (Иерем. 8:22). "Лекувахме Вавилон, ала не оздравя; оставете го, и да идем всеки в земята си, защото присъдата за него стигна до небесата и се издагна до облаците" (Иерем. 51:9). Тогава Бог снизходи към нас, говорейки чрез гласа на Своите избраници "А ти, сине човешки, пригответи си нужното за преселване" (Иезек. 12:3). И Той, образът на Бога, (2 Кор. 4:4)

нямаше намерение да обсеби мястото, където Го изравняваше с Бога, но напротив, смири се и, приемайки образ на раб, се подчини до смърт, и то смърт кръстна. Затова и Бог Му даде име, което е по-горе от всяко име, та пред това име на Иисуса Христа да преклони колене всичко небесно, земно и подземно, и всеки език занапред да изповядва, че Иисус Христос е Господ за слава на Бога Отца (Фил. 2:6-11).

Многообични братя, сега се изпълниха за вас думите: "Оня, Който и собствения Си Син не пощади, а Го отдаде на всички ни, как няма да ни подари с Него и всичко?" (Рим. 8:32). Нашите беззакония бяха Неговото смирение

и Неговите рани - наше изцеление (Ис. 53:5). Негово всемогъщо Слово ни събра от всички страни - от единия до другия край на земята и света, като възкреси душите ни, прости греховете ни и ни научи, че ние сме един други членове.

3. Мои братя, моля ви в името на нашия Господ Иисус Христос, проникнете в това прекрасно домостроителство на спасението: "Той стана подобен нам във всичко освен в греха." (Евр. 4:15) Всеки ..., който приема, че Господ е дошъл в плът, трябва да проникне в собствената си природа, т.е. да опознае самия себе си и да прави разграничаване на злото и доброто, ако иска да намери освобождаване при пришествието Господне. Такива хора вече носят името служители на Бога и са получили своето освобождаване чрез това домостроителство на спасението. Върхната точка обаче не е тук. Това е само справедливостта на настоящето, пътят към осиноwienie.

4. Христос, нашият Спасител, знаейки добре, че такива човеци са получили Духа на осиноwienie и че са Го познали посредством поучението на Св. Дух, им казва: "Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае що върши господарят му, а ви нарекох приятели, защото ви казах всичко, що съм чул от Отца Си" (Йоан 15:15). Техният дух е насърчен - те вече познават своята духовна природа и възкликват: "Затова сега ние не познаваме никого по плът; ако да бяхме познали Христа по плът, сега вече не познаваме" (2 Кор. 5:16). Те са приели Духа, Който ги е осиновил, и заявяват: "Защото вие не приехте духа на робството, та пак да бъдете в страх, а приехте духа на осиноwienie, чрез Когото викаме: "Авва, Отче!" (Рим. 8:15).

"Ако пък сме чада, ние сме и наследници Божии, а сънаследници на Христа и то само ако с Него страдаме, за да се и с Него прославим" (Рим. 8:17).

Прескъпи братя, знайте обаче това: този, който е пренебрегнал своето духовно развитие и не е

посветил на него всичките си сили, такъв трябва добре да знае, че пришествието Господне ще бъде ден за неговото осъждане. За един Господ е смъртоносен дъх, а за други - живителен дъх за живот (2 Кор. 2:16). Ако Той е в света, това е за падане и ставане на мнозина в Израила и за предмет на противоречия (Лук. 2:34).

Многообични братя, умолявам ви в името на Исуса Христа, не пренебрегвайте делото на вашето спасение! Нека всеки един от вас да разкъса не своите дрехи, а своето сърце (Йоил 2:13). Да не

носим това външно облекло, като си подготвяме чрез Него осъждане. Наистина времето е близо, когато ще се появят на яве делата на всеки човек.

Трябва да се спрем и върху много други неща, но е писано: *"Дай съвет на мъдрия и той ще бъде още по-мъдър; научи праведния и той повече ще напредне в знание"* (Прит. Сол. 9:9). Поздравявам в Господа всички, малко и голямо (Деян. ап. 8:10). И нека Бог на мира да бъде пазител на всички ви, скъпи братя, амин!

Превел от френски език ставр. иконом Антон Вълчанов

26 март - събор на свети архангел Гавриил

На другия ден след Благовещение на Пресвета Богородица Църквата е установила тържество в чест на архистратига Гавриил, наричано Събор, тоест събрание в негова чест. Свети архангел Гавриил, блавестник на възплътяването на Сина Божий, е един от седемте велики ангели, които предстоят до престола Божий. Според светите отци, св. арх-

ангел Гавриил принадлежи към първия и най-висок чин небесни сили, т.е. серафимския чин, понеже серафимите стоят по-близо до Бога. Той е един от седемте най-близки до Бога серафими, които са Михаил, Гавриил, Рафаил, Уриил, Салатиил, Ехудиил и Варахиил.

27 март - света мъченица Матрона Солунска

Робиня в дома на една еврейка, която я принуждавала да се откаже от Христовата вяра. Матрона не се съгласила и господарката ѝ я измъчвала - биела я и с вързани ръце я затваряла,

но по чудесен начин били развързвана. След един жесток бой, оставена полумъртва, починала от раните си - през IV в.

28 март - свети мъченик Боян-Енравота, княз Български

Енравота бил внук на хан Крум. При едно от многото свои нашествия във Византия великият хан Крум (803-814) взел в плен учения византиец Кинам. Синът и наследникът на Крум, хан Омуртаг (816-831), забелязал християнизаторското влияние на Кинам върху ханските синове. Веднъж Омуртаг заставил Кинам да вземе участие в една идоложертвена трапеза, но тъй като Кинам рязко отказал да стори това, хвърлили го в затвора за дълги години. Когато се възцарил наследникът на Омуртаг, най-малкият му син Маламир (831-836), по молбата на своя по-голям брат княз Енравота-Боян, той извел Кинам от затвора и го подарил на брат си

като роб. Но скоро княз Енравота-Боян тайно приел християнско кръщение под влиянието на Кинам. Като узнал за това Маламир се опитал да застави брат си да се откаже от *"чуждия Бог"*, но князът решително заявил: *"Аз се гнуся от езическите идоли и почитам Христа, истинския Бог и никой не ще може да ме отлъчи от любовта ми към Христа!"* Тогава Маламир произнесъл над него смъртна присъда и княз Енравота-Боян бил посечен с меч около 833 г. Свети мъченик Боян-Енравота, княз Български, е първият български мъченик.

30 март - преподобни Йоан Лествичник

Не е известно къде се е родил великият подвижник преподобни Йоан. Предполага се, че той е бил сириец. Подтикван от любов към Бога на 17-годишна възраст се оттегил в Синайската планина. Там живял 19 години под ръководството на благочестив и мъдър старец и след смъртта му се поселил в пустинно място, наречено Тола, също на Синайската планина. Тук Йоан се предал на постоянна молитва и на пост, проливал сълзи от умиление и съкрушение на сърцето си. Макар от цялата си душа да обикнал самотния и безмълвен живот, той не се отказвал да наставлява тия, които идвали при него за съвет. След дълги години,

прекарани в пустинното място, преподобни Йоан, по молба на синайските иноци, се съгласил да бъде игумен на тяхната обител. Той ръководел братята и ги наставлявал на духовен живот и на монашески подвиг. Неговият голям духовен опит и дълбоката му мъдрост се разкриват в прекрасната му книга *"Лествица към рая"*, в която той наставлява християните как да устремят мисълта си към Бога и по каква духовна *"лествица"*, т.е. стълба на добродетелта, да постигнат християнско съвършенство. Заради тази книга той е наречен *"Лествичник"*. Св. Йоан Лествичник починал на около 95 години през 605 г.

1 април - преподобна Мария Египетска

Преподобна Мария Египетска била от Александрия като до 17-годишна възраст живяла разпуснат светски живот. Отпътувала за Йерусалим и там настанал обрат в душата ѝ. Дълбоко се разкажала и прекарала 47 години в Йорданската пустиня. Нейният свят живот бил открит духом на един подвижник, стареца Зосима. Тръгнал той да я търси в пустинята и след 20 дни я открил. Възхитил се на невероятния ѝ подвиг, изповядал я и я причастил. Светлата отшелница помолила стареца Зосима да изпълни една нейна молба - да дойде след една година на същото място, където я видял за първи път. След една година старецът Зосима изпълнил

последната молба ва отшелницата. Той дошъл на онова място, където я видял и разговарял с нея за първи път. Дълго я търсил и най-накрая я открил мъртва. Тя лежала на земята, а ръцете ѝ били сложени като за молитва. Натъжил се старецът и не знаел къде да я погребее. Като оглеждал мястото около светата покойница, той забелязал на пясъка написани следните думи: *"Отче Зосиме, погребни тялото на смирената Мария, която умря на първи април. Отдай пръстта на пръстта"*. От тези думи Зосима узнал, че се е поминала същия ден, когато се причастила със Светите Тайни. Това било на 1 април 530 година.

Този брой изготви ставрофорен свещеноиконом Антон Вълчанов